

Měsíční téma školení BOZP – 7/2022

Téma: Požární ochrana

HESLO: Požár plynů nejlíp uhasíš - hasičákem práškovým.

Rozdíl mezi požárem a otevřeným ohněm (Vyhl.ČBÚ č.22/1989Sb):

Požár je nekontrolovatelné a nežádoucí hoření, při kterém hrozí nebezpečí poškození zdraví a majetku, jakož i hoření, při kterém již k újmě na zdraví a majetku došlo.

Otevřený oheň – záměrné a kontrolované hoření (např. svařování, pálení),nebo i vývin tepelné energie nebo jiskření (při broušení), které je důsledkem záměrně vyvolaných fyzikálních a chemických procesů nebo pochodů a mohl by být příčinou vzniku požáru nebo výbuchu.

Základní rozdělení hasicích přístrojů dle hasiva x použití :

POUŽITÍ HASIČÍCH PŘÍSTROJŮ	požár pevných látek	požár kapalin	požár plynů	požár lehkých kovů	požár rostlinných, živočišných tuků	požár elektrických zařízení pod proudem	
	 A dřevo * uhlí papír * textil plasty * seno	 B barvy * laky benzin * nafta asfalt * vosky dehet * oleje	 C zemní plyn propan-butan acetylen metan	 D hořčík a jeho slitiny s hliníkem	 F používaných v kuchyňských spotřebičích- fritovací,smaž.	 elektrický rozvaděč energetická centra	 počítače televizory elektronika
VODNÍ 	✓	✗ ANO alkoholy a ketony	✗	✗	✗	✗	✗
PĚNOVÝ 	✓	✓ NE alkoholy	✗	✗	✗	✗	✗
PRAŠKOVÝ 	✓ NE sypké materiály	✓	✓	LZE pouze spec.kovovým práškem	✗	✓ do 100 kV a min. 1metr	✗
SNĚHOVÝ - CO2 	✗ NE hořlavé prachy a sypké látky	✓	✓	✗	✗	✓	✓
S ČISTÝM HASIVEM FE-36 (dříve halonové)	✓	✓	✓	✗	✗	✓ do 1000 V a min. 1metr	✓ do 1000 V a min. 1metr
SPECIÁLNÍ PĚNOVÝ NA JEDLÉ TUKY	✓	✓	✗	✗	✓	✓ do 1000 V a min. 1metr	✓ do 1000 V a min. 1metr

✓ vhodný k hašení
✗ nesmí se použít
✗ nevhodný

Pamatuj: k uhašení požáru stačí odebrání jedné z 3 podmínek hoření

- Voda snižuje teplotu hořící látky
- Prášek a pěna zamezuje přístupu kyslíku k hořící látce
- CO₂ vytěsňuje kyslík

Princip hoření:

Při požáru (ale i jiné havárii či úrazu), uvnitř areálu volej:

telefonní číslo **3333** (povrch) nebo **6** (důl) dovoláš se do tzv. ohlašovny požárů, což je na všech lokalitách IS- inspekční služba a ta teprve zajistí povolání Hasičského záchranného sboru a záchranářů HBZS.

IS – následně organizuje otevření vrátnice, průvodce pro zasahující sbory, vypnutí elektrického proudu, ostatní bezpečnostní opatření

Zavoláním přímo 150 nebo 112 z mobilního telefonu můžeš vyvolat neorganizovaný zmatek, kdy přijedou zasahující sbory na danou lokalitu a závod bude např. zavřený.

Proto v případě volání z mobilního telefonu volej na dané lokalitě:

- Darkov **59 646 3333** (VLTS-Stonávka)
- Karviná, Lazy **59 635 3333** SKLÁDKA Jan Karel, lokalita ČSA
- ČSM **59 645 3333**

Bezpečně i doma : Kouřové čidlo Vás chrání i ve

spánku

Přenosné hasicí přístroje (PHP) musí být stále v pohotovosti a musí být umístěny tak, aby byly dobře viditelné a snadno dostupné, nesmí však překážet provozu nebo jej zásadně omezovat. Musí být chráněny proti poškození např. kapající vodou.

Každý PHP v dole i na povrchu musí být označen samolepkou, na které je datum kontroly PHP a do kdy kontrola platí a zároveň datum periodické (tlakové) zkoušky. Periodická (tlaková) zkouška se provádí výhradně v dílně HBZS, u vodních a pěnových PHP jednou za 3 roky, u ostatních PHP jednou za 5 let.

Evidenční číslo HP:		OKD, a.s.		Stonavská 2179	
		IČ: 059 79 277		Doly	
				735 06 Karviná	
KONTROLA HASIČHO PŘÍSTROJE PROVEDENA DLE VYHLÁŠKY 246/2001 Sb.					
datum	kontrola:	podpis:	platnost do:	TYP HP:	
	č. příkazu:				
				Výř. číslo HP:	
				Rok výroby HP:	

Zároveň je na samolepce nově uveden rok výroby HP, který musí být stejný jako ten od výrobce vyražený na láhvi HP.

Zneužití HP je považováno za hrubé porušení pracovní kázně a ohrožení bezpečnosti dolu

Povinnosti zaměstnanců při zabezpečování požární ochrany

- udržování volných únikových cest a nouzových východů, přístup k hlavnímu uzávěru elektrické energie, plynu a vody a k hasebnímu zařízení,
- udržování trvalé volné průjezdné šířky příjezdových komunikací k objektům (nejméně 3 metry), k nástupním plochám pro požární techniku a ke zdrojům vody určeným k hašení,
- trvalou použitelnost vnitřních a vnějších zásahových cest a trvale volný přístup k zařízení pro zásobování požární vodou,
- neodkladné nahrazení poškozených a nefunkčních prostředků požární ochrany provozuschopnými,
- počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů, při skladování a používání hořlavých kapalin nebo požárně nebezpečných látek, manipulací s nimi nebo s otevřeným ohněm či jinými zdroji zapálení,
- při zpozorování požáru postupovat podle požárních poplachových směrnic,
- o každém použití nebo poškození PHP musí být neprodleně uvedomena inspekční služba

Desatero chování zaměstnanců v rámci protipožární prevence:

1. Pro případ vzniku požáru musí být zaměstnanec seznámen s únikovými cestami. V dole se jedná o seznámení s Havarijním plánem s důrazem na znalost rozvodu větrního proudu a větrání samotného pracoviště. Vždy se jedná o co nejrychlejší únik do úvodních – požárem neovlivněných důlních větrů s výjimkou požáru na úvodní straně.

Na povrchu je důležitá zejména znalost únikových východů z uzavřených prostor. Na schodištích jsou vyvěšeny Požární poplachové směrnice a Požárních evakuačních plány, kde je uvedeno vše důležité. V případě požáru nepoužívej výtah.

2. V případě zjištění požáru volej:

v dole havarijní číslo 6

na povrchu telefonní číslo 3333.

Dovoláš se na – **STÁLOU INSPEKČNÍ SLUŽBU**

Vždy oznam:

Kdo volá, kde hoří, zraněné osoby, co hoří, odkud voláš (tel. číslo), po zavěšení sluchátka vyčkej na zpětný dotaz.

3. Hasit je povinen každý, kdo oheň zpozoroval, nevystaví-li tím vážnému nebezpečí sám sebe. Dále je nutno se řídit pokyny inspekční služby, vedoucího likvidace havárie (příp. na povrchu velitele zásahu hasičského záchranného sboru).

4. Při likvidaci požáru dbej na to, aby si měl v ohroženém prostoru prokazatelně vypnutý elektrický proud nebo použil správný hasicí přístroj (sněhový, práškový).

5. Před zahájením hašení ber v úvahu směr proudění větrů – vždy přistupuj k požáru z úvodní strany, aby si nebyl ohrožen požárními zplodinami a teplem větrního proudu.

6. Vždy musíš hasit od okrajů požáru směrem k jeho ohnisku.

7. V OKD, a.s. jsou největšími riziky vzniku požárů na pracovištích:

V dole:

- Práce s otevřeným ohněm
- Pásové dopravníky a jejich tření o uhelnou drť pod spodní větví pásu – zejména v místech průjezdu přes izolační a regulační objekty, v pohonech a napínacích stanicích
- Chodbový zápar uhlí
- Skladování hořlavých látek
- Provoz důlních dieselových lokomotiv
- Závady na elektrozařízení

- Zapálení metanovzdušné směsi

Na povrchu:

- Kouření
- Práce s otevřeným ohněm
- Používání neschválených elektrozařízení k vytápění
- Skladování hořlavých látek

8. Platí zákaz kouření v místech se zvýšeným požárním nebezpečím (tj. všechna místa v podzemí, jámové budovy, těžní věže, budovy hlavních ventilátorů, degazační stanice a všechny prostory do 20 m od difuzoru HV a od ústí jámy na povrchu), a nošení kuřáckých potřeb a jiných předmětů, které mohou způsobit požár do těchto míst.

Mimo to platí zákaz kouření ve všech objektech lokalit OKD mimo k tomu vyhrazené prostory.

9. Na jednom důlním pracovišti může být uložen pouze jeden druh přenosných hasicích přístrojů (PHP). Pokud se má použít více druhů PHP, musí být tyto uloženy odděleně ve vzdálenosti nejméně 5 m od sebe. Zneužití PHP je považováno za hrubé porušení pracovní kázně a ohrožení bezpečnosti dolu.

10. Základní rozdělení přenosných hasicích přístrojů:

- **Práškové** – použijeme k hašení pevných látek, hořlavých kapalin, plynů a olejů, případně i elektrického zařízení pod napětím,
- **Vodní** – vhodné pro hašení požárů pevných látek – uhlí, dřevo.
- **CO₂ – dříve sněhové** – použijeme k hašení elektrického zařízení pod napětím, hořlavých kapalin a plynů
Pamatuj: Sněhovým HP se nesmí hasit hořící uhlí a nesmí být vířen uhelný prach!!!!
Hrozí následný výbuch uhelného prachu!!!!
- **Pěnové** – použijeme k hašení uhlí, dřeva, plastů, ale i k hašení minerálních olejů, hořlavých kapalin, nafty, tuků a jiných organických látek.
Přístrojem nelze hasit elektrická zařízení pod napětím, protože pěna je vodivá.

Na závěr pamatuj:

Vodou se metan hasí špatně.

**K hašení zapáleného CH₄ použij
práškový hasicí přístroj**

Na požár oleje nikdy nepoužívej vodu!!!

V Ostravě 20. 6. 2022

Zpracoval: Ing. Lubor Dvořák